

KORRALDUS

Õhusaasteloa muutmine

I ASJAOLUD

Composite Plus OÜ (registrikood 12041793, aadress Rehe, Laheküla, Lääne-Saare vald, 93873 Saare maakond) (edaspidi ka käitaja) esitas 08.05.2017 Keskkonnaametile (edaspidi ka loa andja) õhusaasteloa nr L.ÕV/323780 muutmise taotluse ja selle lisaks oleva lubatud heitkoguste projekti (edaspidi LHK projekt). Taotlus registreeriti Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 08.05.2017 nr 15-2/17/5838. Õhusaasteluba nr L.ÕV/323780 on Composite Plus OÜ-le Keskkonnaameti poolt väljastatud 06.10.2013 Saare maakonnas Lääne-Saare vallas Lahekülas Rehe kinnistul (katastritunnus 34801:005:0148) paiknevast klaasplastitehasest saasteainete välisõhku väljutamiseks. Õhusaasteluba nr L.ÕV/323780 on väljastatud tähtajatult.

Käitaja taotleb õhusaasteloa muutmist seoses planeeritavate tootmismahdade suurenemisega. Käitaja põhitegevusalaks on klaasplastist valuvormide tootmine (EMTAK kood 25731). Käitaja tegeleb peamiselt erinevates tegevusvaldkondades (paaditööstus, tuulikutööstus, kalakasvatus jpm) vajalike klaasplastist valuvormide tootmisega. Samuti valmistatakse klaasplastist eritellimustooteid. Käitises on kaks heiteallikat, tootmisruumi ventilatsioon ja katlamaja. Valuvormide tootmiseks kasutatakse erinevaid vaike, topcoati ja gelcoati. Planeeritav vaikude, topcoati ja gelcoati maht on 282 tonni aastas. Lahustina kasutatakse tootmises atsetooni, mille aastane kulu on kuni 1,6 t. Atsetooni kasutatakse seadmete ja tööpindade pesuks. Käitaja poolt taotletavad välisõhku väljutatavate peamiste saasteainete aastased heitkogused on stüreeni 6,696 tonni, atsetooni 1,584 tonni ja teisi mittemetaaneseid lenduvaid orgaanilisi ühendeid 0,491 tonni. Tootmishoone kütmiseks on ettevõttel pelletikatel RM-120 nimisoojusvõimsusega 120 kW. Puidupelleti aastane prognoositav kulu on 20 tonni.

Käitise kinnistu sihtotstarve on 50% tootmismaa ja 50% maatulundusmaa. Käitist ümbritsevad vahetult maatulundusmaad. Lähim eluhoone paikneb maatulundusmaa sihtotstarbega Kõngu kinnistul (34801:005:0042), mis asub tootmishoonest ca 270 m kaugusel. Käitis ei asu kaitse- ega hoiualal, Natura 2000 linnu- ega looduslal. Käitise lähiümbrusesse ei jää kaitstavaid loodusega üksikobjekte. Käitisest ca 700 m kaugusel läänesuunas asub Mullutu-Loode hoiuala idapiir.

Keskkonnaamet kontrollis esitatud õhusaasteloa taotluse ja LHK projekti sisu vastavust keskkonnaministri 27.12.2016 määruses nr 74 (edaspidi määrus nr 74) „Õhusaasteloa taotlusele ja lubatud heitkoguste projektile esitatavad täpsustatud nõuded, loa taotluse ja loa vormid“ esitatud nõuetele. Loa andja juhtis 11.05.2017 oma kirjas nr 15-2/17/5838-2 käitaja tähelepanu asjaolule, et käitise tööaeg on LHK projekti kohaselt 5824 tundi aastas, aga vaikude, gelcoati ja topcoati kantakse LHK projekti kohaselt toorikutele aastas kokku 8953 tunni jooksul, mis ületab lisaks käitise tööajale ka aasta tundide arvu. Korraga saab käitised toimuda ainult üks protsess ehk kas gelcoati pealekandmine, topcoati pealekandmine, vaigu pealekandmine infusioonil või vaigu pealekandmine käsitsi. Nimetatud tegevused on üksteist välistavad.

Käitaja esitas korrigeeritud õhusaasteloa taotluse ja LHK projekti Keskkonnaametile 16.05.2017. Esitatud dokumendid registreeriti Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 16.05.2017 nr 15-2/17/5838-3.

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi (KeÜS) § 47 lõike 2 alusel avalikustab Keskkonnaamet teate õhusaasteloa taotluse menetlusse võtmise kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (www.ametlikudteadaanded.ee) ja kohalikus või maakondlikus ajalehes.

KeÜS § 47 lg 1 punkti 7 kohaselt võib teade sisaldada lisaks õhusaasteloa taotluse väljapaneku ajale ja kohale ka õhusaasteloa kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta. Sellest lähtuvalt avaldas Keskkonnaamet XX.05.2017 õhusaasteloa muutmise taotluse menetlusse võtmise teate koos eelnõu väljapaneku aja ning kohaga ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Sama teade ilmus ajalehes Saarte Hääl XX.05.2017. KeÜS § 47 lõike 2¹ kohaselt tasus ajalehes avaldamise kulud õhusaasteloa taotleja.

Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 49 lõike 2 ja KeÜS § 48 lõike 1 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks 4 nädalat eelnõu kättesaamisest arvates. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

Keskkonnaamet edastas XX.05.2017 kirjaga nr 15-2/17/5838-3 tulenevalt KeÜS § 43 lõikest 1 õhusaasteloa taotluse ja eelnõud Lääne-Saare Vallavalitsusele arvamuse saamiseks seoses menetletava loaga. Kohalikul omavalitsusel on tulenevalt KeÜS § 43 lõikest 2 õigus esitada kirjalikult arvamus õhusaasteloa taotluse kohta ühe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Ühtlasi informeeris Keskkonnaamet Lääne-Saare Vallavalitsust, et kui Lääne-Saare Vallavalitsus oma arvamus määratud tähtajaks esitanud ei ole või palunud määratud tähtaega pikendada, võib Keskkonnaamet vastavalt HMS § 16 lõikele 2 lahendada ülalnimetatud saasteloa taotluse ilma Lääne-Saare Vallavalitsuse arvamusega.

Keskkonnaamet teavitas XX.05.2017 kirjaga (registreerimisnumber 15-2/17/5838-X) õhusaasteloa nr L.ÕV/3323780 muutmise algatamisest ja eelnõu valmimisest KeÜS § 46 lõikes 1 nimetatud isikuid, saates vastava teate Composite Plus OÜ käitise tootmisterritooriumiga piirnevatele kinnisasja omanikele. Avalikustamise käigus huvitatud isikuid *lisandus/ei lisandunud*. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

Vastavalt HMS § 11 ja § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis XX.05.2017 kirjaga nr 15-2/17/5838-X

käitajalt arvamust ja vastuväiteid käesolevale õhusaasteloa muutmise eelnõule 4 nädala jooksul eelnõu kättesaamisest arvates. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

II KAALUTLUSED

Atmosfääriõhu kaitse seaduse (edaspidi AÕKS) § 89 kohaselt annab õhusaasteloa Keskkonnaamet. Sellest tulenevalt on Keskkonnaametil õigus muuta õhusaasteloas olevaid andmeid. AÕKS § 2 kohaselt kohaldatakse õhusaasteloa taotluse menetlusele KeÜS 5. peatüki ja HMS sätteid, arvestades AÕKS-is sätestatud erisusi. .

KeÜS § 59 lõige 2 punkti 4 kohaselt on loa andjal õigus loatingimusi muuta, kui muutub loa omaja keskkonnaloa alusel toimuv tegevus, kasutatav tehnoloogia või muutuvad seadmed.

Composite Plus OÜ-le on õhusaasteluba vajalik tulenevalt keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 (edaspidi määrus nr 67) „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ §-st 2. Määruse nr 67 § 2 kohaselt on õhusaasteluba nõutav, kui käitise kõikidest ühel tootmisterritooriumil asuvatest heiteallikatest väljutatakse saasteaineid koguses, mis ületab määruse lisas nimetatud künniskogust. Käitaja poolt taotletav välisõhku väljutatav lenduvate orgaaniliste ühendite aastane heitkogus on 8,77 tonni. Lenduvate orgaaniliste ühendite künniskogus on määruse nr 67 § 2 kohaselt 0,5 tonni aastas.

AÕKS § 91 lõike 2 punkt 3 ja 98 lõike 1 punkt 3 sätestab, et õhusaasteloa taotlusele ja LHK projektile ning õhusaasteloale tuleb kanda kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga väljutatava saasteaine nimetus ja andmed summaarse lubatud heitkoguse kohta tonnides kalendriaastas või vajaduse korral lühemas ajahikus, kui saasteaine heitkogus on aastas vähemalt üks kilogramm. Sellest tulenevalt ei kanta õhusaasteloale ühegi katlamajast välisõhku väljutatavat raskmetalli heitkogust.

Põletusseadmest välisõhku väljutatavate saasteainete heitkogused on LHK projektis määratud keskkonnaministri 24.11.2016 määruse nr 59 „Põletusseadmetest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“ alusel. Lahustitest ja lahusteid sisaldavatest valmististest välisõhku viidud saasteainete heitkoguste hindamisel on kasutatud Keskkonnaagentuuri poolt koostatud metoodikat „Metoodika lenduvate orgaaniliste ühendite (LOÜ) sisalduse arvutamiseks kasutatavates kemikaalides ning väljuvates gaasides näidete ja kommentaaridega“, mis on kinnitatud 16.04.2013 Keskkonnaministeeriumi kirjaga nr 12-3/13/3094-2. Stüreeni emissioonifaktorid eri plastiktüüpidele on arvutatud toetudes Euroopa Plastikutootjate Assotsiatsiooni “Plastics Europe” juhendmaterjalile “UP resin group. Technical Bulletin. CEFIC” peatükile “Workplace ventilation in the polyester industry”, mis on leitav kodulehel www.plasticseurope.org. AÕKS § 107 lõige 3 sätestab, et kui valdkonna eest vastutav minister ei ole AÕKS § 107 lõike 1 kohaselt saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodit kehtestanud, siis võib heite määramiseks kasutada muud selle heiteallika jaoks mõeldud asjakohast metoodikat.

Loa andja kontrollis õhusaasteloa taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 27.12.2016 määruses nr 75 (edaspidi määrus nr 75) „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispäärid“ sätestatud õhukvaliteedi piirväärtustele. AÕKS § 94 lõike 2 kohaselt ei tohi kõigist käitise tootmisterritooriumil paiknevatest heiteallikatest kokku iga välisõhku väljutatava saasteaine maksimaalne hetkeline heitkogus summaarselt ületada väärtust, mis võib põhjustada määruses nr 75 nimetatud õhukvaliteedi piirnormi ületamist väljaspool käitise tootmisterritooriumi. AÕKS § 10 lõike 3

kohaselt eeldatakse õhukvaliteedi piirväärtuse ületamise korral olulise keskkonnahäiringu tekkimist. LHK projektis hinnati õhukvaliteedi taset arvutuslikult. Saasteainete leviku modelleerimiseks kasutati modelleerimistarkvara AEROPOL versiooni 5.3.

AÕKS § 92 lõige 3 sätestab, et iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel võetakse arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda. Vastavalt keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“ § 16 lõikele 6 ulatub hajumisarvutuse piirkond vähemalt ühe kilomeetri kaugusele igast käitise heiteallikast. Composite Plus OÜ lähipiirkonnas ühe kilomeetri raadiuses õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad puuduvad. Saasteainete hajumise arvutusliku hindamise tulemused näitavad, et käitaja tegevusega ei ületata ühegi saasteaine osas väljaspool käitise tootmisterritooriumi piiri õhukvaliteedi piirväärtusi.

Määruse nr 74 § 14 kohaselt esitatakse LHK projektis andmed käitise tegevusega kaasneva võimaliku lõhnaaine esinemise kohta, mis võib põhjustada lõhnaaine häiringutaseme ületamise. Lahustit sisaldavate kemikaalide kasutamisega võib kaasneva lõhnaauring. LHK projekti kohaselt on atsetooni lõhnalävi $107\ 000\ \mu\text{g}/\text{m}^3$ ja stüreeni lõhnalävi $161\ \mu\text{g}/\text{m}^3$. Hajumisarvutustel saadud atsetooni ja stüreeni kontsentratsioonid on tunduvalt madalamad, jäädes alla $40\ \mu\text{g}/\text{m}^3$. Seega ei ole antud käitise tegevusega oodata olulise lõhnaauringu teket. Samas ei saa välistada, et ebasoodsatel ilmastikutingimustel võib lähipiirkonnas esineda mõningane lõhnaauring.

Määruse nr 74 § 15 kohaselt tuleb LHK projektis anda müra võimaliku esinemise hinnang, milles esitatakse andmed müraallikate kohta, mis võivad põhjustada normtaseme ületamist. Kuna käitise kõik müraallikad (ventilatsiooniseadmed, puidu mehaanilise töötlemise seadmed jm) paiknevad siseruumides, siis on müra normtaseme ületamine väljaspool käitise tootmisterritooriumi vähetõenäoline.

Composite Plus OÜ tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeJHS) § 6 lõikes 1 nimetatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille korral tuleb KeJHS § 3 kohaselt keskkonnamõju hinnata. Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 (edaspidi määrus nr 224) „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu¹” § 2 punkti 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise algatamist kaaluda, kui soojuselektrijaama või muu põletusseadme rajamisel (püstitamisel) või laiendamisel ning elektri- või soojusenergia tootmisel on põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus 50-299 MW. Composite Plus OÜ põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus $0,12\ \text{MW}_{\text{th}}$ jääb alla nimetatud künnise. Samuti ei ole keskkonnamõju hindamine kohustuslik klaasplastist esemete tootmisel, kuna klaasplastist esemete tootmist ei ole määrmuses nr 224 nimetatud tegevusvaldkondade hulgas. Tuginedes eelnimetatule, Keskkonnaamet eelhinnangu koostamist vajalikuks ei pidanud ja keskkonnamõju hindamist ei algatanud.

AÕKS § 101 lõige 1 punkti 5 kohaselt peab õhusaasteloa omaja kontrollima heiteallikast väljuvate gaaside koostist ja saasteainete heitkoguste suurust ning nende vastavust õhusaasteloa sätestatule ja AÕKS § 105 lõike 3 või tööstusheite seaduse § 73, 76 või § 79 lõike 3 alusel kehtestatud piirväärtustele. Vastavalt LHK projektile võib arvutuslikul teel määratud stüreeni välisõhu kvaliteedi tase ebasoodsate ilmastikutingimuste korral küündida kuni $39\ \mu\text{g}/\text{m}^3$, mis moodustab 97% stüreenile kehtestatud õhukvaliteedi ühe tunni keskmisest piirväärtusest $40\ \mu\text{g}/\text{m}^3$. Saasteainete hajumise arvutustulemused näitavad, et tootmishoone

ventilatsiooniavast välisõhku väljutatava stüreeni maksimaalsed välisõhu kvaliteedi tasemed vahemikus 30-39 µg/m³ tekivad käitise territooriumil ja käitisest edelasuunas käitise tootmisterritooriumist väljaspool, ulatudes 150 m kaugusele käitise tootmisterritooriumi piirist. Lähima elumaja juures jääb stüreeni tunnikeskmine saastetase välisõhus vahemikku 4-8 µg/m³. Teiste saasteainete õhukvaliteedi tasemed jäävad alla 10% vastavale saasteainele kehtestatud õhukvaliteedi taseme ühe tunni keskmisest piirväärtusest. Kuna stüreeni sisaldus välisõhus on (võrreldes välisõhu kvaliteedi ühe tunni keskmise piirväärtusega) kõrge, siis peab Keskkonnaamet vajalikuks käitisest välisõhku väljutatava stüreeni heitkoguse täpsustamist otseste mõõtmiste teel.

Keskkonnaagentuuri välisõhu saasteallikate infosüsteemi (<http://osis.keskkonnainfo.ee/>) andmetel oli 2016. aastal Composite Plus OÜ tehases vaikude, topcoati ja gelcoati kulu 16 tonni, mis jääb tehase planeeritavast mahust 282 tonni aastas 17,6 korda madalamaks. Arvestades, et Composite Plus OÜ klaasplastitehas ei ole veel saavutanud arvestatavat tootmisvõimsust, peab Keskkonnaamet otstarbekaks korraldada mõõtmised, kui käitis on saavutanud 50% planeeritud tootmismahust (vaikude kulu 137 tonni aastas). Mõõtmistega määrata vaigu pealekandmisel rulliga (käsilamineerimisel) tootmisruumi ventilatsioonikorstnast välisõhku väljutatavast heitõhust stüreeni sisaldus. Mõõtmiste kestus peab olema vähemalt tund aega. Mõõtmisi võib teostada vastavale mõõtmismetoodikale akrediteeritud laboratoorium, kes peab tagama mõõtmiste esinduslikkuse. Mõõtmistele lisada andmed mõõtmiste läbiviimise ajal vaikude kulu (kg/h) ja muude tegevuste kohta ning mõõtmiste kestuse kohta. Mõõtmiste tulemused esitada Keskkonnaametile kahe kuu jooksul peale mõõtmiste läbiviimist. Lõhnakaebuste korral jätab loa andja endale õiguse vajadusel lisada loasse täiendavaid tingimusi, sh seiretingimusi ja nõuda täiendavate leevendavate meetmete rakendamist heite vähendamiseks.

Õhusaasteloa omajale rakenduvad kõik asjakohased õigusaktides sätestatud õigused ja kohustused. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas õhusaasteloa kanda.

Vastavalt AÕKS § 90 antakse õhusaasteluba tähtajatult või kindlaksmääratud tähtjaks. Composite Plus OÜ taotles õhusaasteluba tähtajatult. Õhusaasteluba väljastatakse määruse nr 74 kohasel vormil.

Käesoleva otsusega antav õhusaasteluba nr L.ÕV/329195 annab Composite Plus OÜ-le õiguse Saare maakonnas Lääne-Saare vallas Lahekülas Rehe kinnistul (katastritunnus 34801:005:0148) paiknevast klaasplastitehasest saasteainete välisõhku väljutamiseks. Lahusteid sisaldavate kemikaalide käideldavateks mahtudeks on 282 tonni vaike, gelcoati ja topcoati ning 1,6 tonni atsetooni aastas. Loaga kehtestatakse heiteallikatele aastased ja hetkelised saasteainete heitkogused ja seiretingimused.

III OTSUSTUS

Lähtudes eeltoodust, käitaja taotlusest ja tuginedes atmosfääriõhu kaitse seaduse § 89, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 59 lõige 2 punktile 4 ja § 59 lõikele 4 ning Keskkonnaameti peadirektori 18.07.2016 käskkirja nr 1-1/16/287 "Regioonide põhimääruste kinnitamine" lisaga 2 kinnitatud Lääne regiooni põhimääruse punktidest 2.1 ja 3.5.8 **otsustan:**

1. Väljastada Composite Plus OÜ-le (registrikood 12041793, aadress Rehe, Laheküla, Lääne-Saare vald, 93873 Saare maakond) tähtjatu kehtivusega õhusaasteluba nr L.ÕV/329195 Saare maakonnas Lääne-Saare vallas Lahekülas Rehe kinnistul (katastritunnus 34801:005:0148) asuvatest heiteallikatest saasteainete välisõhku väljutamiseks ja 282 tonni

- vaikude, gelcoati ja topcoati käitlemiseks.
2. Arhiveerida Composite Plus OÜ õhusaasteluba nr L.ÕV/323780.
 3. Avalikustada Composite Plus OÜ-le õhusaasteloa andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja ajalehes Saarte Hää!.
 4. Käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.
 5. Õhusaasteluba nr L.ÕV/329195 on kättesaadav Keskkonnaameti keskkonnateenuste portaalis (<https://eteenus.keskkonnaamet.ee/>).

Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul korralduse teatavaks tegemisest arvates, esitades vaide korralduse andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Sulev Vare
juhataja
Lääne regioon

Saata: Composite Grupp OÜ, Lääne-Saare Vallavalitsus, Keskkonnainspeksioon

Liia Krumm
välisõhuspetsialist
Lääne regioon